KIRJU TUBA

<u>Ülesanne nr 1</u> (5 punkti)

NOORTE ÕIGUSED

Noorte õigused nähakse peamiselt ette lastekaitseseaduses, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning ka haridusseaduses. Kuidas orienteerud seadustes Sina?

1) Millal võeti vastu Eesti Vabariigi haridusseadus?
<u>Vastus</u>: 23.03.1992.a.

Millal võeti vastu Eesti Vabariigi lastekaitseseadus?
<u>Vastus</u>: 8.06.1992.a.

2) Millisesse kooliastmesse kuuluvad seaduse põhjal tänased võistlusest osavõtjad?
<u>Vastus</u>: II kooliastmesse

3) Kui suur on 6. klassi õpilase lubatud nädalakoormus?
<u>Vastus</u>: 30tundi

4) Millistel tingimustel võib 13-15-aastane inimene töötada?
<u>Vastus</u>: Võib töötada ühe vanema ja tööandja asukoha(elukoha) tööinspektori kirjalikul nõusolekul ning Eesti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud töödel, kui töötamine ei ohusta alaealise tervist,kõlblust ja hariduse omandamist.

5) Millal loodi Eesti Õpilasomavalitsuste Liit (EÕOL)? Mis on EÕOL-i missioon? Millisel aadressil kirjutada EÕOL-ile?
<u>Vastused</u>: 1998.a.
EÕOL-i missiooniks on seista õpilaste huvide eest, kaitsta nende õigusi ning edendada õpikeskkonda ja koolielu.
EÕOL-i aadress: Köleri 8,Tallinn 10150

6) Mitu % Eesti rahvastikust moodustavad lapsed (vanuserühm 0-14)?
<u>Vastus</u>: 17%

<u>Allikad</u>:
Noorte õiguste kogumik. Tallinn: Eesti Õpilasomavalitsuste Liit lk-d 46, 7, 10, 33, 43, 44
Taskuteatmik A ja O. 2003. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus ,lk.178

Ülesanne nr 2 (5 punkti)

LES BONNES MANIERES (HEAD KOMBED)

1) Su vanemad said kutse vastuvõtule Ameerika Saatkonda. Kutsekaardi vasakusse nurka oli märgitud

R.S.V.P.
Tel. 6779153
25.10.2003
Mida see tähendab?

Vastus: Tähed R.S.V.P. on lühend prantsuskeelsetest sõnadest *reponse, s`il vous plait*, mis tähendab eesti keeles *palun vastake.*Tähtede alla märgitakse telefoninumber ja kuupäev, millal vastus peaks olema saadetud.

2) Diplomaatiline protokoll määrab, kuidas kõnetada riigijuhte, ministreid, suursaatkondade töötajaid. Nende poole pöördumisel tavaliselt nime ei kasutatagi.

Kellele mida öeldakse?
Leia õiged paarid.

Teie Majesteet	suursaadikule
Teie Kuninglik kõrgus	katoliku kiriku kardinalile/paavsti nuntsiusele
Teie Ekstsellents	kuningale ja kuningannale
Püha Isa	presidendile
Teie Pühadus	paavstile
Härra President	kroonprintsile, kroonprintsessile

Vastused (õiged paarid):
Teie Majesteet – kuningale ja kuningannale
Teie Kuninglik Kõrgus – kroonprintsile, -printsessile
Teie Ekstsellents – suursaadikule
Püha Isa – paavstile
Teie Pühadus – katoliku kiriku kardinalile/paavsti nuntsiusele
Härra president – presidendile

3) Sõnasta ruumi sisenemisel ja väljumisel oluline viisakusreegel, mis ei arvesta vanust, sugu ega positsiooni!

Vastus: Väljujal on alati eesõigus.

Allikas:
Maaja Kallast. Oh ajad, oh kombed. 1995. Tallinn: Koolibri, lk-d 106, 53, 178

Ülesanne nr 3 (3 punkti)

ELLUJÄÄMINE

1) Hädaolukorras viibides on tähtis osata endast päästjaile selgelt märku anda. Teil on olemas taskulamp ja vile. Kuidas on võimalik nende asjadega kutsuda abi?
Vastus:
Appikutse helisignaal: kuus kiiret järjestikust heli (korrata üheminutilise vaheajaga).
Appikutse valgussignaal: kuus kiiret järjestikust valgusimpulssi (korrata üheminutilise vaheajaga).

2) Olete eksinud. Teil on vaja kindlaks teha oma asukoht. Kuidas saate seda teha taevasse tõusnud kuu abil? Kuu tõusis samal ajal, kui päike loojus. Millises ilmakaares on kuu kell 21.00? Kus on ta kell 03.00?
Vastus: Kell 21.00 on kuu kagus ja kell 03.00 on ta edelas.

3) Joonistage lõke, mis hoiab teil kütet kokku!
Vastus: Kütet hoiab kokku TÄHTLÕKE. Tuli põleb keskel ja puid lükatakse vastavalt vajadusele sissepoole

Allikad:
Peter Darman. Ellujäämise käsiraamat. 2002. Tallinn: Tea, lk-d 153, 147, 51

Ülesanne nr 4 (2 punkti)

ÜMBERMAAILMAREIS

Hiljuti andis Eesti Post välja 8-kroonise postmargi, millega tähistas ümbermaailmareisi 200. aastapäeva. Margil on ka admiralivormis mees.

Kes on see Eestist pärit maailmareisija?
Vastus: Adam Johann von Krusenstern

Kus on selle mehe sünnikoht?
Vastus: Hagudi mõisas

Kus asub tema haud ning hauamärk?
Vastus: Tallinna Toomkirikus

Allikad:
Taskuteatmik A ja O. 2003. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, lk. 54

ENEKE . 1983. Tallinn: Valgus, kd. 2, lk.187.

<u>**Ülesanne nr 5**</u> (2 punkti)

Mis erinevus on *umbluu* ja *kooljaluu* vahel?
<u>Vastus</u>: Õnnetuse või ülekohtu tõttu surnud või matmata jäänud inimese sääreluu, kuid kooljaluuei ole luu, vaid komplemisel luuna tunduv põietaoline moodustus või luu (luuümbrise vohamine).

Mis erinevus on *kirivöö* ja *võrkvöö* vahel?
<u>Vastus</u>: Kirivöö on naistevöö, aga võrkvöö on meestevöö.

<u>Allikad</u>:
Eesti rahvakultuuri leksikon. 1995. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, lk-d 304 ja 90; 82 ja 371